

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/14/2015
Identifikačné číslo spisu: 4412010455
Dátum vydania rozhodnutia: 02.12.2015
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2015:4412010455.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí 2. decembra 2015 v Bratislave v trestnej veci obvineného R. L. a spol., pre zločin hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 3T 144/2012, o dovolaní, ktoré podal obvinený R. L. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Libora Hetmera, advokáta v Nových Zámkoch, proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 29. júla 2014, sp. zn. 1To 25/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného R. L. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky z 15. januára 2014, sp. zn. 3T 144/2012, boli obvinení G. L. a R. L. uznaní za vinných zo spáchania zločinu hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Trestného zákona, § 138 písm. a/ Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona, ktorého sa dopustili na tom skutkovom základe, že

od presne nezisteného dňa v mesiaci august 2010, na viacerých miestach v meste Nové Zámky, opakovane, osobne a aj telefonicky, pod hrozbou násilia nútili poškodeného G. R., aby im poskytol finančné plnenie vo výške 5 000 Eur za služby, ktoré mu za takéto plnenie proti jeho vôli vnucovali a tieto len predstierali, pričom mali spočívať v údajnom poskytovaní ochrany podniku herňa RIVAL v Nových Zámkoch, na ulici M. R. Štefánika č. 10, ktorý prevádzkuje poškodený a toto ich konanie vyvrcholilo dňa 10. decembra 2010, kedy na parkovisku pred budovou SPP v Nových Zámkoch obvinený G. L. v prítomnosti R. L. po predchádzajúcej slovnej roztržke medzi ním a poškodeným vytiahol zo svojho auta značky Hummer bielej farby krátku guľovú zbraň CZ nezisteného čísla a namieril ju na osobné motorové vozidlo značky Honda CRV, ktoré používa poškodený G. R., pričom sa mu verbálne vyhrážal, že mu toto vozidlo rozstrieľa s tým, že na zvýraznenie svojich vyhrážok mu pohrozil, že ak do najbližšieho piatku nezaplatí sumu 5 000 Eur, tak ho „vlastnoručne zakope“ a následne po tejto udalosti ho obvinený R. L. neustále telefonicky kontaktoval a opakovane ho urgoval a žiadal vyplatenie

požadovanej finančnej čiastky.

Za to uložil obvinenému G. L. podľa § 190 ods. 3 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j/ Trestného zákona, § 39 ods. 1 Trestného zákona, § 39 ods. 3 písm. d/ Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, § 51 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona súd obvinenému G. L. výkon trestu odložil s probačným dohľadom a určil skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky.

Zároveň podľa § 51 ods. 3 písm. c/ Trestného zákona uložil obvinenému L. zákaz stretávať sa s R. L. a podľa § 51 ods. 4 Trestného zákona mu uložil príkaz podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu; napokon mu uložil podľa § 51 ods. 5 Trestného zákona povinnosť strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom.

Obvinenému R. L. podľa § 190 ods. 3 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j/ Trestného zákona, § 42 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Trestného zákona uložil súd súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, § 51 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona súd obvinenému R. L. výkon trestu odložil s probačným dohľadom a určil skúšobnú dobu v trvaní 4 (štyri) roky.

Zároveň podľa § 51 ods. 3 písm. c/ Trestného zákona obvinenému R. L. uložil zákaz činnosti stretávať sa s osobami, ktoré majú na neho negatívny vplyv, ktorí boli spolupáchateľmi alebo účastníkmi na trestných činoch, podľa § 51 ods. 3 písm. d/ Trestného zákona zákaz vstupu na vyhradené miesta a priestory, na ktorých sa trestný čin spáchal a podľa § 51 ods. 4 Trestného zákona mu uložil príkaz podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu. Napokon podľa § 51 ods. 5 Trestného zákona obvinenému uložil povinnosť strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súd zrušil výrok o treste uloženom rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo 17. januára 2013, sp. zn. 3T 26/2012, ako aj všetky rozhodnutia obsahovo nadväzujúce na tento výrok, pokiaľ zrušením stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku podali obvinení G. L. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Ladislava Magyerku, advokáta v Nových Zámkoch, a R. L. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Libora Hetmera, advokáta v Nových Zámkoch, v zákonnej lehote odvolanie smerujúce do výroku o vine a treste; v zákonnej lehote podala odvolanie smerujúce do výroku o treste oboch obvinených aj prokurátorka Okresnej prokuratúry Nové Zámky.

Krajský súd v Nitre rozsudkom z 29. júla 2014, sp. zn. 1To 25/2014, postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/, ods. 2 Trestného poriadku, zrušil rozsudok vo výroku o treste oboch obvinených G. L. a R. L. a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku uložil obvinenému G. L. podľa § 190 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j/ Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia; obvinenému R. L. podľa § 190 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j/ Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona a podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Zároveň podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste uloženom obvinenému R. L.

rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo 17. januára 2013, sp. zn. 3T 26/2012, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce na tento výrok, pokiaľ zrušením stratili podklad.

Napokon postupom podľa § 319 Trestného poriadku odvolania obvinených G. L. a R. L. ako nedôvodné zamietol.

Proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 29. júla 2014, sp. zn. 1To 25/2014, podal prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Libora Hetmera, advokáta v Nových Zámkoch, dovolanie obvinený R. L.. Dovolanie podal z dôvodu dovolania uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku rozsudkom vyslovil porušenie zákona v ustanoveniach § 34 ods. 1, ods. 4, ods. 5 písm. a/ Trestného zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Trestného zákona, napadnutý rozsudok podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil a prikázal Krajskému súdu v Nitre postupom podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Zároveň obvinený R. L. požiadal o odklad výkonu napadnutého rozhodnutia podľa § 380 ods. 4 Trestného poriadku.

Obvinený je toho názoru, že súd prvého stupňa rozhodol vecne správne, keď prihliadol na § 36 písm. j/ Trestného zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Trestného zákona a uložil mu trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky s podmieňným odkladom výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 4 (štyri) roky s probačným dohľadom. Súd prvého stupňa podľa obvineného zároveň správne pri ukladaní trestu prihliadol na jeho závažný zdravotný stav (nádorové ochorenie oka a mozgu a ďalšie zhoršovanie zdravotného stavu) a uložil mu podmieňný trest na slobode z dôvodu, že takéto ochorenie nie je liečiteľné vo väzenských podmienkach a umožnil mu pokračovať v liečení závažného ochorenia.

Obvinený ďalej uviedol, že na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu sa z dôvodu zlého zdravotného stavu nemohol zúčastniť, a preto odvolací súd konal na základe súhlasu obvineného v jeho neprítomnosti. V tejto súvislosti zdôraznil, že uložený trest obvinený prijal z dôvodu ukončenia veci a možnosti liečenia jeho zdravotného stavu a navrhol, aby prokurátor vzal svoje odvolanie späť s tým, že obvinený rovnako vezme svoje odvolanie späť.

Odvolací súd však tým, že zrušil napadnutý rozsudok prvého stupňa vo výroku o treste a uložil R. L. nepodmienený trest odňatia slobody, porušil zákon v ustanovení § 34 ods. 1, ods. 4, ods. 5 písm. a/ Trestného zákona tým, že neprihliadol na závažné zdravotné pomery a závažnú poruchu zdravia obvineného a rovnako porušil zákon v ustanovení § 39 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Trestného zákona a porušil zákon aj tým, že nezamietol v zmysle § 319 Trestného poriadku odvolanie Okresnej prokuratúry Nové Zámky.

Krajský súd v Nitre podľa obvineného nahradil prevenciu represívnym rozhodnutím bez prihliadnutia na mimoriadne okolnosti jeho zdravotného stavu a uložil mu neprimeraný trest, čo môže zapríčiniť aj fatálny následok.

K svojmu zdravotnému stavu uviedol, že sa zhoršuje, trpí neustálymi silnými bolesťami, podrobuje sa liečbe v špecializovaných zdravotníckych zariadeniach, bol viackrát hospitalizovaný a operovaný a v súčasnosti sa pripravuje na ďalšiu operáciu, pričom v dôsledku nádorového ochorenia mu bolo odňaté ľavé oko, avšak nádorové ochorenie nachádzajúce sa pod očným otvorom naďalej pokračuje a bez operácie a ďalšieho liečenia v špecializovanom zdravotníckom zariadení na očnej klinike obvinenému hrozí, že nádorové ochorenie zachváti aj druhé oko.

Uviedol, že súd prvého stupňa v minulosti obvineného prepustil z väzby na slobodu práve z dôvodu, že vo väzenských podmienkach nebolo možné liečiť jeho ochorenie a v týchto podmienkach aj došlo k závažnému zhoršeniu jeho zdravotného stavu.

Je presvedčený, že pobyt vo väzbe mal pre neho zásadný prevýchovný účinok a prísny podmieňný

trest s probačným dohľadom, ktorý mu uložil súd prvého stupňa, by splnil prevýchovný účel podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Nové Zámky, ktorá uviedla, že argumentácia obvineného nenaplnia ani jeden z dovolacích dôvodov vymedzených v ustanovení § 371 Trestného poriadku, pričom ani žiaden dovolací dôvod obvinený necituje. Poukázala na odôvodnenie rozhodnutia Krajského súdu Nitra, z ktorého jednoznačne vyplýva absencia mimoriadnych okolností alebo pomerov u obvineného, na základe ktorých by bolo možné aplikovať pri ukladaní trestu mimoriadne zmierňovacie ustanovenie podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona.

K odkladu výkonu rozhodnutia uviedla, že nie je inštitútom, ktorý by bol použiteľný v dovolacom konaní. Dovolanie je prípustné len v taxatívne vymedzených prípadoch, obsiahnutých v ustanovení § 371 Trestného poriadku a prichádza do úvahy iba pri zásadných a podstatných vadách, pre ktoré nemôže právoplatné rozhodnutie súdu zostať v platnosti.

Navrhla, aby dovolací súd podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného zamietol (správne malo byť odmietol).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) síce primárne zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku) a za splnenia podmienky, že obvinený využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku); dospel však k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach opakovane zdôrazňuje, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych pochybení súdov. Predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia. Dovolanie nie je určené k revízií skutkových zistení urobených súdmi prvého alebo druhého stupňa a dovolací súd nemôže tieto zistenia meniť, ani dopĺňať. Z vyššie citovaného ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku je zrejmé, že dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne alebo neúplné skutkové zistenia. Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa.

Obvinený R. L. v posudzovanej trestnej veci vo vzťahu k výroku o treste v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu (§ 371 ods. 1 písm. i/ Trestný poriadok) argumentoval tým, že v trestnej veci obvineného nebolo pri ukladaní trestu použité ustanovenie § 39 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu.

V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. júna 2010, sp. zn. Tpj 46/2010 (rozhodnutie uverejnené pod č. 5 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2011), podľa ktorého sa hmotnoprávne ustanovenie § 39 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu svojou povahou a významom „primkýna“ ku všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery uvedeným v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Trestného zákona a nemožno ustanovenie § 39 Trestného

zákona podriaadiť pod nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia, ktoré by zakladalo dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

Pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstáť v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Trestného poriadku (vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i/ a § 371 ods. 1 písm. h/ Trestného poriadku je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste); avšak ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Trestného poriadku nie je naplnený tým, že obvinenému nebol uložený trest za použitia § 39 Trestného zákona, v dôsledku čoho uložený trest má byť neprimeraný, lebo pokiaľ súd nevyužil moderačné oprávnenie podľa uvedených ustanovení a trest vymeral v rámci nezniženej trestnej sadzby, t. j. podľa trestnej sadzby uvedenej v ust. § 190 ods. 3 Trestného zákona, nemožno tvrdiť, že trest bol uložený mimo trestnú sadzbu stanovenú Trestným zákonom za trestný čin, z ktorého bol obvinený právoplatne uznaný za vinného.

Vo vzťahu k druhému argumentu obvineného obsiahnutom v podanom dovolaní, a síce, že Krajský súd v Nitre napriek závažnému zdravotnému stavu obvineného uložil obvinenému nepodmienečný trest odňatia slobody, čím porušil ust. § 34 ods. 1, ods. 4 a ods. 5 písm. a/ Trestného zákona treba opätovne zdôrazniť, že dovolací súd nepreskúmava primeranosť trestu, pokiaľ bol uložený v rámci zákonom ustanovenej sadzby, ktorá podmienka bola splnená, keď pre trestný čin hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 3 Trestného zákona je trestná sadzba 7 až 12 rokov a obvinenému uložil súd súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov; dovolací súd teda neskúma trest z hľadiska iných hmotnoprávných ustanovení než tých, ktoré určujú rozsah trestnej sadzby. Ak teda dovolateľ opakovane namieta neprimeranosť uloženého nepodmienečného trestu, nie je možné na podklade tejto okolnosti výšku právoplatne uloženého trestu, nevybočujúceho z rámca zákonom ustanovenej sadzby, preskúmavať.

O odklade výkonu rozhodnutia v zmysle § 380 ods. 4 Trestného poriadku nebolo potrebné rozhodnúť, nakoľko sa ešte koná o žiadosti obvineného R. L. o odklad výkonu trestu odňatia slobody v tejto veci podľa § 409 ods. 2 Trestného poriadku; aktuálne ani neexistuje dôvod na odklad výkonu rozhodnutia podľa § 380 ods. 4 Trestného poriadku, nakoľko dovolací súd dovolanie obvineného odmietol.

Dovolací súd preto na neverejnom zasadnutí dospel k záveru, že nezistil existenciu dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, a preto tento mimoriadny opravný prostriedok postupom podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.